

Sprememba v davčni politiki

V TEH DNEH V VSEH OBČINAH ŽIVAHNO DELAJO NA TEM, DA BI S PRAVILNEJŠO DAVČNO POLITIKO V OBRTI USTAVILI ZELO HITRO UPADANJE PREDVSEM USLUŽBOSTNE OBRTI. ZLASTI VELIKO ODJAV OBRTI SO ZABELEŽILI LANI, IN SICER V VSEM OKRAJU PREKO 200. TA ŠTEVILKA PA OSTANE ŠE TOLIKO POMEMBNEJŠA, ČE VEMO, DA GRE PREDVSEM ZA ONE USLUŽBOSTNE OBRTI, KI SO POTREBNE IN BREZ KATERIH OBČANI NE MOREJO.

Klasičen primer so na primer Petrovče. Tu so imeli nekaj doma vseh obrtne dejavnosti — tudi frizerja in trafiko — danes pa v kraju razen trgovine ni ničesar več.

Ko smo te probleme skušali podrobneje osvetliti, smo se zanimali po vseh občinah — zlasti pa v žalski, celjski in šentjurski.

V vseh občinah so enakega mnenja, da bo obremenitve zasebnih obrtnikov, ki opravljajo uslužbostno obrt — ali ki bi hoteli opravljati uslužbostno obrt, katere v kraju ni, potrebno zmanjšati. Vendar pa pri tem poudarjajo, da je napačno mnenje, da je problem možno rešiti samo z znižanjem obdanske doklade. Ta namreč v vsej vsoti davčne obremenitve obrtnikov predstavlja le šestino in je zmanjšanje obdanske doklade le delček tega, kar je potrebno storiti.

Vendar je potrebno poudariti, da v vseh občinah obstajajo posebni pogoji, da pa je možno bistveno korigirati obveznosti potrebnih obrtnikov z zmanjšanjem osnovne in s tem, da obrtnikom omogočijo osebne dohodke, ki bodo zadostovali za življenje. Razen tega je pri oceni bistveno tudi zaledje. Čisto drugače bo potrebno obravnavati obrtnika na Planini ali v Celju, drugače na Vranskem ali v Velenju.

Tako so nam v Šentjuru povedali, da bo v nekaterih primerih potrebna tudi simbolična pavšalna obdavčitev, kajti sicer bodo nekateri kraji še naprej brez potrebnih uslužbostnih obrtnih delavnic. Istočasno pa se bodo morale krajevne skupnosti zavzeti za organizacijo ustreznih uslužbostnih obrtnih delavnic.

Tak primer je na primer kro-

jač Peršič iz Planine, ki je prav zaradi preobremenjenosti pri obveznostih odpovedal obrt. V takih primerih je lahko pavšalna davčna obremenitev tudi 10 tisoč dinarjev, sicer pa ostane kraj brez krojača, kar močno prizadene prebivalce.

V Celju so nas posebej opozorili, da je potrebno ločiti proizvodno obrt od uslužbostne in tudi slednjo še deliti na deficitarno. Nekaterih obrtnikov skratka tudi v Celju primanjkuje, kar je ob vse večjem prilivu prebivalcev iz drugih krajev zaradi obrtnih uslug še težji problem.

V Zalcu menijo, da bo problem možno rešiti samo z znižanjem obdanske doklade. Ta namreč v vsej vsoti davčne obremenitve obrtnikov predstavlja le šestino in je zmanjšanje obdanske doklade le delček tega, kar je potrebno storiti.

Vendar je potrebno poudariti, da v vseh občinah obstajajo posebni pogoji, da pa je možno bistveno korigirati obveznosti potrebnih obrtnikov z zmanjšanjem osnovne in s tem, da obrtnikom omogočijo osebne dohodke, ki bodo zadostovali za življenje. Razen tega je pri oceni bistveno tudi zaledje. Čisto drugače bo potrebno obravnavati obrtnika na Planini ali v Celju, drugače na Vranskem ali v Velenju.

Tako so nam v Šentjuru povedali, da bo v nekaterih primerih potrebna tudi simbolična pavšalna obdavčitev, kajti sicer bodo nekateri kraji še naprej brez potrebnih uslužbostnih obrtnih delavnic. Istočasno pa se bodo morale krajevne skupnosti zavzeti za organizacijo ustreznih uslužbostnih obrtnih delavnic.

Tak primer je na primer kro-

bo omogočila poživitev uslužbostne obrti

omiljeno davčno politiko izgubil nosilni steber.

Sodijo namreč, da se bo z uveljavitvijo zveznih predpisov in občinskih korektur za obrt znova prijavilo kakih 5 odstotkov zasebnih obrtnikov, ki so doslej obrt opustili.

Mile Iršič

Obsežne naloge v konjiški občini

Letošnji družbeni plan konjiške občine predvideva precejšnje povečanje gospodarske moči. Obseg proizvodnje in storitev bo v primerjavi z lanskim letom za okoli 11 % višji, narodni dohodek pa za kakih 12 %. Povišanje je skoraj v vseh gospodarskih panogah približno enako, razen v družbenem sektorju obrti, v kateri bo znašalo od 14 do 15 %. Narodni dohodek na posameznega občana bo letos približno za 11,8 % višji kot pa je bil v lanskem letu.

Seveda pri tem največji delež odpade na industrijo, in sicer na usnjarsko, kovinsko in lesno, ki so v občini najbolj razvite. Te gospodarske panoge imajo letos tudi najvišje obveznosti za izvoz, kjer sta na prvem mestu usnjarski kombinat »KONUS« in LIP Slov.

Konjice, njima pa sledita še kovinski podjetji »KOSTROJ« in TKO Zreče.

Produktivnost dela v gospodarskih organizacijah naj bi porasla za dobrih 7 %, število zaposlenih pa le za okoli 3 %, dočim bo osebna potrošnja za kakih 6 % višja od lanskega leta.

Ze teh nekaj podatkov kaže, da čaka gospodarske organizacije, organe upravljanja in strokovna vodstva v letošnjem letu zelo velika odgovornost. S planom predvidene naloge so zelo obsežne in narekujejo, da bo potrebno že v začetku leta resno pristopiti k njihovemu izvajanju. Vsako zamujanje se namreč mašuje v drugi polovici leta, ko je treba nadoknadi zamujeno, kar nas uče izkušnje iz preteklih let. V tem oziru je bilo zelo umestno upozorilo predstavnika podružnice za socialno zavarovanje na nedavnem skupnem zasедanju vodstev političnih organizacij v občini, ki je omenil izredno velike izpade delovnih dni sredi preteklega leta. To je imelo za posledico še povečane izdatke iz sredstev socialnega zavarovanja.

Investicije v gospodarstvo so namenjene predvsem za dovršitev že v lanskem letu pričeti nalog. Tako so na lesnem obratu lani pričeli z gradnjo večje mizarke obratovne hale, vendar je izredno ostra nala dela kasneje preprečila. Tudi KOSTROJ ima v gradnji nov obrat, v katerem bo delo neprimerno lažje od sedanjih prostorov. Usnjarski kombinat »KONUS« pa bo letos del sredstev vložil v postavitev novega objekta družbene prehrane, ostalo pa za nabavo strojne opreme in za načrte skladišča surovih kož. V Ločah bo tamkajšnja opekarna pristopila k gradnji druge proizvodne hale, TKO Zreče pa bo med drugimi investicijami nabavila še induktivno peč.

Skupne investicije v gospodarstvo bodo znašale nad 700 milijonov dinarjev, pri katerih odpade nad polovico za industrijo, več kot 150 milijonov za kmetijstvo, ostalo pa za druge gospodarske panoge v občini. V. L.

Ustrezni predpisi natanko določajo, da morajo biti vse kurilne naprave obvezno očiščene v strnjanih naseljih in da lastniki kurilnih naprav dimnikarja pri tem ne smejo ovirati. Toda žal se to dogaja, in sicer predvsem zaradi tega, ker prebivalci niso seznanjeni s tem zveznim predpisom in tudi navadno ne vedo, da zaradi zamarnjanja čiščenja dimnikov lahko utrpe precejšnjo škodo. Občinski odlok, ki se nanaša na zvezni predpis, pa natančno določa, da v primerih, ko dimnikar po krivdi stranke ni mogel očistiti kurilnih in dimnih naprav, zaračuna uslugo po odobreni tarifi.

To so dokaj jasna določila, ki pa dimnikarje vežejo na svoje dolžnosti tudi zaradi požarnogarnostnih vzrokov, kajti dimnikar je za varnost v tem pogledu osebno odgovoren.

Menimo tudi, nam pišejo iz dimnikarskega podjetja, da prebivalci premalo cenijo to odgovorno in največkrat nevhvalno delo, ki ni lahko, ki je zdravju škodljivo in v mnogih primerih tudi nevarno. Morda bi bilo prav, če bi se včasih ljudje, ko ocenjujejo delo naših delavcev, le za čas zamislili v njihov položaj. Tako bi bržčas mnoge neupravičene kritike hitro odpadle. D. P.

Dvakrat začetek

Ze zadnjič smo poročali, da je Rogaška Slatina tudi čez zimo obdržala stalno okoli 300 gostov na zdravljenju. S priložnostjo pomladi pa se začela nova sezona, ko bo v Rogaški Slatini zasedeno zadnje ležišče. Lani so zabeležili rekord obisk tujih gostov, ki jih pošiljajo bodisi tuja zdravstvena zavarovanja ali pa prihajajo po nasvetih zdravnikov ter lastnem nagibu sami. Zabeležili so 37.000 nočitev tujih gostov, kar je 10.000 nočitev več kot najbolj ugodno dvojnjo leto (1938).

Z začetkom nove sezone v tem zdraviliško-turističnem kraju pa je tu še en začetek. To je začetek gradnje nove terapije. To bo lepa desetnadstropna stavba, posajena v breg z vrelci. Vrednost nove stavbe je velika, sicer pa tudi investicijska vsota ni majhna — nekaj nad 500 milijonov dinarjev. Poleg tega pa že pripravljajo načrte za nov hotel B kategorije, ki bo imel tudi kavarno, restavracijo.

Nova terapija (stara gotovo ni v okras kraju) bo končana prihodnje leto, ko bo Rogaška Slatina praznovala 300-letnico zdravilišča.

POSVETOVANJE O KMETIJSTVU NA GOSPODARSKI ZBORNICI

Pozornost začetku

Pred dnevi je bilo pri gospodarski zbornici za celjski okraj posvetovanje, katerega so se udeležili zastopniki vseh kmetijskih organizacij iz celjskega okraja. Razpravljali so predvsem o nekaterih problemih in nalogah v zvezi z začetkom del na kmetijskih površinah.

Najprej so podrobno obravnavali predlog vodne skupnosti, ki namerava vložiti v meliorativna dela za potrebe kmetijstva letos kar okoli 100 milijonov dinarjev. S tem bi avtomatično sredstva, ki se naberejo iz kmetijstva v sklad za regulacije in melioracije, kanalizirali nazaj za potrebe kmetijstva. Ta osnovni predlog so udeleženci po daljši razpravi osvojili. S tem bodo bistveno pospešili prizadevanja za hitrejšo melioriranje močvirnatih in kislih zemljišč v našem okraju. Hkrati pa bodo omogočili tudi postopno melioracijo predelov, ki bi spričo nezadostnih sredstev kmetijskih organizacij na tem področju ostala zamovirjena.

Ob tej priložnosti so se udeleženci posvetovanja podrobno dotaknili tudi dinamike sklepanja kooperativnih pogodb. Ugotovili so, da sklepanje pogodb v celjskem okraju hitro napreduje, da pa obstajajo še nekatere hibe, ki jih bo polagoma potrebno odpraviti. Značilna je tudi ugotovitev, da je večina kmetijskih organizacij uresničila naloge glede proizvodnega sodelovanja krompirja, večina pa je uspela tudi nabaviti potrebne količine prvovrstnega semena. Morda je zanimivo, da so se le v Saleški dolini odločili, da se bodo do kraja naslonili spričo posebnih pogojev na lastno proizvodnjo.

Na posvetovanju so pregledali tudi pereč problem žitnin. Ugotovili so, da v mnogih primerih jesenski posevki niso primerno prezimili, tako da bodo glede žitnin naloge za spomladansko setev še pomembnejše. Zaradi tega je tudi razumljiva dokaj kategorična zahteva, da se morajo kmetijske organizacije temeljito pripraviti na

TO JE NAPAK!

Na seji šmarskega sveta za notranjo politiko so razpravljali tudi o dimnikarski dejavnosti, ki jo zdaj opravlja celjsko dimnikarsko podjetje. Opazili so, da marsikje občani zavračajo dimnikarja in ne puste ometati. Zaradi tega so napravili mnogi prekrške in bili poklicani pred sodnika. Hkrati pa se stranke pritožujejo, da je kakovost ometanja slaba, ker dimnikarji opravljajo to nevestno in ne pazijo na snago. Zdaj bodo ponovno podučili vse občane, da je ometanje sicer obvezno, prav tako pa bodo spremljali delo dimnikarjev in zahtevali, da tudi zdaj, ko so se vključili v družbeni sektor, opravljajo svojo dolžnost z vsjo odgovornostjo.

nabaviti zadostno količino semenspoladansko setev, da morajo na pripravi strojni park in podobno.

Na posvetovanju so obravnavali tudi trenutno eno najbolj perečih vprašanj in prvo nalogo vseh kmetijskih organizacij — razširitev lastne proizvodnje. V vsem okraju predvidevajo, da je naloga na tem področju precej obsežna. Vendar obstajajo vsi objektivni pogoji, da uresničijo te naloge. Tempo podružbljanja kmetijskih površin bi potekal še hitreje, če bi ne obstajale nekatere težave zaradi neurejenega katastra, ki pa jih bo treba odstraniti.

POTREBNI SO HITRI UKREPI

60 obrtnikov manj

Obrtna dejavnost v šmarski občini je v naglem upadanju. Od leta 1959 do danes je odjavilo obrt 60 zasebnikov, tako da za nekatere usluge, ki jih občani močno potrebujejo, sploh ni več razvite dejavnosti. Tako je v občini komaj 11 kovačev, katerih povprečna starost je nad 50 let; najslabše pa je glede tega na Kozjanskem in v okolici Rogatca. Zaenkrat je bilo lani največ je zasebnih avto-prevoznikov, čevljarjev, krojačev in mizarjev, in sicer po 12, medtem ko je samo 1 pečar, 2 sodarja, 2 kolarja in 3 šivilje. Ob vsem pa so ugotovili, da je premalo skrbi za naraščaj, saj vajencev skoraj ni.

Občinski odbor je zato imenoval posebno komisijo, ki bo proučila stanje v obrtništvu, da bodo tako lahko uredili davčno politiko do obrtništvu, ki doslej ni ustrezala. Upoštevati bo potrebno tudi poklicno usmerjanje mladine, saj je anketa v osmih razredih osnovne šole pokazala, da se 134 absolventov želi vključiti v uk, za kar pa v občini ni bilo podanih pogojev. Pravkar so osnovali v šmarski občini enotno komunalno podjetje, ki bo skušalo razvijati obrtne dejavnosti; ustreči občanom, obenem pa bodo zajezili sušmarstvo, ki se je ponekod razbohotilo. Za direktorja združenega komunalnega podjetja so imenovali Ivana Skaleta iz Rogaške Slatine.

SKRBIJO ZA SVOJE DELAVCE

Na seji upravnega odbora železarne v Štoreh so razpravljali o pomoči zdravstveni službi v Šentjuru pri Celju. Na podlagi analize, ki jo je izdelala kadrovska služba podjetja, so ugotovili, da več kot 30 odstotkov zaposlenih delavcev v štorski železarni stanuje na območju občine Šentjur in da se večina njihovih svojcev zdravi v tamkajšnjem zdravstvenem domu.

Ureditev gostišč v Žalcu

Prejšnji teden so zborovali člani sindikata gostinskega podjetja »Hmeljar« v Zalcu. Občni zbor gostincev je bil izrazito delaven, udeležili pa so se ga tudi predsednik občine Tone Debelak, predsednik občanskega odbora SZDL Tone Debelak in predsednik občanskega sindikalnega sveta tov. Vlado Goršek.

V razpravi so člani kolektiva »Hmeljar« podrobno obravnavali nekatere lanske uspehe in slabosti, hkrati pa tudi naloge, ki jih bo moral kolektiv uresničiti. Lani je 32 članov kolektiva ustvarilo za preko 22 milijonov dinarjev bruto produkta. Letos pa se je k podjetju pridružilo še gostišče Šmohor iz Ljubo, kar bo nedvomno pripomoglo k še večjim uspehom. Za letos so si zastavili obsežne in odgovorne naloge, med katerimi je najbolj zanimiva ureditev vrtnih gostinskih prostorov pred gostišči in ob njih. Za čas so se ustavili še ob kostanjih, ki so pred kolodvorsko restavracijo. Ti so ostali od nekdanjega drevoreda, čas jih je že pošteno načel, ra-

zen tega pa se jih je oprijela še drevesna bolezen. Zaradi tega bodo kostanje podrli, da bi pa vrt ne bil na prisojnem, bodo tu zasadili hitro rastoče drevje. Odločili so se za katalpe.

Spričo pomanjkanja obrata družbene prehrane pripravljajo žalsko gostinsko podjetje tudi tople obroke za gospodarske organizacije in skrbi za prehrano abonentov. To dejavnost bodo letos še okrepi, kajti zaenkrat še niso zadostili vsem potrebam prebivalcev.

Veliko so razpravljali tudi o tem, kako čim hitreje dvigniti kvaliteto gostinskih uslug. Turistična sezona je namreč pred vrati in do takrat, so menili, bo potrebno zastaviti vse sile, da bodo domači in tujstje bolj in kvalitetneje postreženi.

Med drugim predvidevajo z ureditvami polepšati tudi notranji videz gostišč in jih pripraviti tako, da bodo za gosta čim prijetnejši kotiček, kjer se bo počutil domače in sproščeno.

J. D.

Morda je že prepozno

ba po pleskarjih. Zaradi tega je zares škoda, da so novi predpisi, ki bistveno omiljujejo pogoje delovanja potrebnih obrtnikov, prišli šele sedaj.

Polagoma sem se namreč znašel na novem delovnem mestu in ga ne bom bržčas menjal. Mnogi moji tovariši pa bodo spričo novih pogojev ponovno prevzeli obrt, kar je prav gotovo pravilno, kajti v zadnjem času prebivalci vse bolj čutijo težave zaradi pomanjkanja ustreznih obrtnih delavnic.

Zadeva bo vsekakor najboljše urejena, ko bodo osposobljene obrtne delavnice socialističnega sektorja, toda trenutno te še vseh potreb ne morejo zadostiti. Tu pa je ključ problema. Istočasno pa menim, da se bodo občinski ljudski odbori morali še bolj dosledno zavzeti za urejanje servisnih delavnic v okviru stanovanjskih skupnosti. Trajno rešitev namreč lahko iščemo le na ta način, kajti precej je obrtnikov, ki so obrt odpovedali zaradi starosti in žal za njih ni zamene. Zaradi tega ta problem prav gotovo ne sme ostati ob strani.

-le

Številka je bila hudo pretirana

V pretekli številki smo objavili pismo našega bralca, ki je prošil za pojasnilo o pojavu povišanja dimnikarskih uslug. Dimnikarsko podjetje v Celju je želji bralca in z namenom, da javnosti pojasni nekatere svoje probleme, ustrezno in nam poslalo tale odgovor:

Ze predlani so finančni pokazatelji kazali, da bo potrebno povečati ceno, vendar tega tedaj nismo storili. Dokaj razumljivo pa je, da je podjetje zaradi tega zašlo v finančne težave. Zaradi tega je občinski ljudski odbor na eni izmed svojih sej imenoval komisijo, ki bi naj pregledala dejansko stanje v podjetju.

Komisija je delo podrobno in temeljito opravila. Pregledala je finančno stanje podjetja, nadalje je primerjala cene dimnikarskih uslug v ostalih slovenskih mestih ter ugotovila, da so cene v ostalih podjetjih znatno višje od sedanjih cen celjskega dimnikarskega podjetja.

Zakaj je prišlo do delnega zvišanja cen dimnikarskim uslugam?

NAJPREJ JE POTREBNO POUČARITI, DA NE GRE ZA POVEČANJE CEN ZA 140 Odstotkov kot to pisec trdi, temveč le za okoli 25 odstotkov v povprečju. RAZEN TEGA SE NEKATERE PRAVILNE CENI SPLOH NIŠO SPREMENILE.

Komisija pa je nesporno ugotovila, da ob sedanjih povprečnih cenah ni možno nemoteno poslovanje podjetja. Tako se je celo zgodilo, da delavci niso mogli dobiti izplačila učinka za 12 in tudi 14-urno dnevno delo. Istočasno nismo mogli nabaviti delavcem potrebnih zaščitnih sredstev in podobno.

Zaradi tega je komisija predlagala občinskemu ljudskemu odboru korekturo cen, in sicer do meje, ki bo sprejemljiva za prebivalce in hkrati pravila podjetje iz težave, ki pa ima vselej zelo negativen učinek na uspeh poslovanja, na delovni elan in prizadevnost posameznih delavcev.

Ob tem ne kaže tudi prezreti, da je bilo med našimi delavci

precej negotovanja vsled dejstva, da ob istem delu ne morejo biti ustrezno nagrajeni samo zaradi nepravilno nastavljenih osnovnih cen. Kot posledica so se pojavili primeri odpovedi ljudje so zapuščali našo stroko. To je bilo še bolj boleče, ker zlasti v naši stroki primanjkuje ustreznih kvalificiranih moči. Ti pojavi vsekakor niso ugodni niti za prebivalce, kajti dimnikarstvo v sedanjih pogojih mora obstajati.

Če izhajamo iz tega, je dokaj razumljivo, da je bilo potrebno misliti na ustrezno izboljšanje delovnih pogojev. Morda je prav glede delovnih pogojev v naši stroki ilustrativen primer letošnja zima. Koliko trpkih trenutkov je bilo v hudem mrazu in koliko samoodpovedovanja je bilo potrebno, da so naši delavci kljub hudemu mrazu opravili svoje delo in potrebne intervencije.

Prav je, da odgovorimo tudi na vprašanje, kako je s plačevanjem uslug, četudi te niso opravljene?